

katakomby

Sborový dopis Vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

● Miroslav Rada: Detail ilustrace ze zpěvníku *Haleluja Amen*; vydal Kalich 2008 ●

Květen 2009

Nemůžeme nemluvit toho, co jsme viděli a slyšeli. Sk 4,20

Milé sestry, milí bratři, milí přátelé!

„Milost vám a pokoj.“ Těmito slovy začíná 1. Pavlova epištola do Tesaloniky. Probíráme tuto epištolu na biblických hodinách a vzal jsem si ji i na biblické hodiny do sboru na Žižkově I. A tak jsem měl možnost si v tomto Pavlově listu znovu vrátit na začátek a promýšlet, jak apoštol oslovuje i nás – i mě.

Do životní situace, kdy jsme skutečně velice vytížení, kdy toho máme hodně a přemýšlíme o tom, co bychom měli omezit, co vynechat úplně. Když to tak promýšlím, tak jsou v této situaci všechny generace, jedna vedle druhé. Na všechny je vyvíjen časový tlak. Nároků, povinností, výzev narůstá. A do toho jsme k tomu všemu ještě křesťané s povinnostmi vůči zvěsti evangelia, vůči společenství církve (z jiného úhlu pohledu o tom píše na jiném místě tohoto sborového dopisu bratr Joel Pokorný). V okamžiku, kdy ve sboru, v církvi projeví ochotu pracovat, vzedme se veliká vlna nároků, která mě začne unášet. To si bezesporu mohou uvědomovat i mnozí členové našeho sboru. A najednou člověka napadá – kam jsem to vlastně unášen? Chci to?

„Milost vám a pokoj.“ Tento pozdrav mě nadchl. Pozdrav a jeho výklad. Tou největší milostí ve svědectví Písma je fakt, že mě Pán Bůh nenechává být. Že na mě, na můj život, nezapomněl. Že mě povolává. Že mě zve k práci. To, co smíme zažívat, je bezesporu náročné, ale je to milost. Milost života, ve kterém nám Pán Bůh otevírá budoucnost svého pokoje. Šalom.

Okouzilo mě to. A povzbudilo. A připomnělo další důležitý rozměr. Studium Bible. Četbu a studium. Bez toho se nám neotevrou hlubiny textů, které ani pořádně nevnímáme. Bez toho se nám neotevrou věci tak důležité pro nás i pro druhé. Čím dál tím víc si uvědomuji, že součástí Boží milosti je i Písmo a výzva k jeho četbě a studiu. Je to něco, k čemu jsme v církvi voláni, protože to za nás prostě a jednoduše nikdo jiný neudělá. Nikdo za nás neupozorní na slova naděje, milosti i napomenutí, na svědectví lidského života, do kterého vstupuje živý Bůh.

Ano, máme toho hodně. A já ještě přidávám... Těch nároků je na nás mnoho. Ale my do toho všeho smíme slyšet slovo apoštola Pavla:

„Milost vám a pokoj.“

Jiří Ort

Staršovstvo FS Praha Vršovice 2. 4. 2009

nejdůležitější body zápisu

Staršovstvo sboru na svém pravidelném jednání projednalo běžný provoz – informace o práci dětí, mládeže – zde kladně hodnotilo proběhnuvší mládežnické bohoslužby, třicátníků, seniorů a dalších aktivit sboru. Aktivity běží pravidelně a o mimořádných akcích či mimořádných hostech je sbor informován ve sborové dopise. Stejně tak o chystaných akcích nad rámec běžného provozu.

Staršovstvo dále přijalo dopis od konseniara Petra Hudce s poděkováním za „uvolnění“ Jiřího Orta k dočasné administraci sboru Žižkov I. 1 × za měsíc tam bude Jiří Ort kázat (v dubnu jej zastoupí setra far. Potměšilová).

Byla zhodnocena brigáda, díky které byly vyklizeny dva kumbály, odvezeno mnoho věcí do sběrného dvora a došlo ke kompletnímu úklidu všech sborových prostor. Staršovstvo dále probralo drobné údržby ve sboru. (výměna světel, re-vize, vymalování dětské místnosti apod.).

Staršovstvo zrušilo své rozhodnutí o navýšení nájmu a částečné rekonstrukci bytu v Srbínské, a to na doporučení správce bytu Magdy Jelínkové. Zároveň zejména noví členové projeví zájem o návštěvu bytu, aby jejich rozhodování o budoucnosti bylo podloženo znalostí prostředí.

Miki Erdinger

NAŠE PENÍZE (1. část)

Odpovědností církve a tedy i sboru, který je její součástí, je stručně řečeno vzdělávat své členy, napomáhat jejich duchovnímu růstu, vytvářet s nimi příkladné prostředí lásky a společně s ostatními křesťanskými církvemi zpřístupnit i vysvětlovat lidem evangelium a svědčit jim o vlastních zkušenostech víry. Taková vzácnost jako **Boží Slovo je rozdáváno úplně zadarmo (Iz 55,1)**.

Zvěstování církve ovšem také něco stojí a to právě společně platí členové církve jako **projev vděčnosti** za Boží dar uskutečněný v Ježíši Kristu. Musejí ovšem dobře znát, na co církev finanční zdroje potřebuje, v jaké výši, je třeba znát celý rozpočet a vědět, zda náklady jsou účelné a přiměřené.

Byl jsem požádán, abych vám prohloubil pohled na problematiku, ale nejsem si jist, jestli jsem pro to právě kompetentní osoba. Všecko nelze ve stručném textu popsat a tak vám předkládám dvě části. Ta dnešní se bude týkat farního sboru, druhá sboru povšechného. Názor na seniorátní rozpočet si čtenář odvodí inter-polací obou předchozích.

Co potřebuje náš sbor víme asi docela dobře, protože **rozpočet** vytváří naše staršovstvo v plném souladu s potřebami sboru. Tento rozpočet je předložen

sborovému shromáždění ke schválení a můžeme se nad čísla zamyslet, protože bývá k dispozici v písemné podobě. Jistě si na něj dobře vzpomenete a nebo ho máte někteří uschovaní. Staršovstvo nám bude vděčné, když budeme mít při schvalování vždy hodně poznámek, dotazů i námitek a nebudeme jen hlasovacími automaty.

Život sboru umožňují **finanční zdroje** od jeho členů. Rozlišujeme saláry, tj. dobrovolné individuální roční příspěvky členů s příjmy a dále chrámové sbírky při bohoslužbách jako jejich organická součást stejně jako modlitba nebo kázání. Třetím typem jsou různé dary jednotlivců v souvislosti s bohoslužebnými úkony při křtu, svatbě nebo pohřbu. Oproti minulým časům je tento typ zdrojů dnes mnohem slabší.

Jak **velké** mají být naše příspěvky? Již jsem se zmínil o tom, že obětavost je spontánním projevem vděčnosti. Proč bych nemohl alespoň něco vrátit z toho, čím mne Bůh trvale obdarovává? Vždyť všechno mám od Něho. Takže síla a úplnost našeho zakořenění v Ježíši Kristu je měřítkem našich darů. **Obětavost** chápeme jako dobrovolný podíl na službě sboru (2 K 8) i na vši solidaritě s potřebnými. Výše příspěvků není stanovena, je pouze Řádem o hospodaření církve doporučena. V dosavadním znění je to 5% z příjmu „salárníka“ (= domácnosti). Toto doporučení však počítalo s úplným zrušením státních dotací. **-joel-**

Proč mám ráda naše dětské bohoslužby

Čím je člověk starší, zůstávají mu v paměti z dětství jen krátké úryvky – obzvláště z toho nejtěplejšího. Jen pár situací, momentů, věcí, které mě v danou chvíli tolik zaujaly, že mi zůstaly v paměti dodnes. Když se pak pokusím zapřemýšlet nad úryvky z nedělních návštěv kostela, vybaví se mi scéna, kdy se opírám mamince o kolena a společně s ní se koukám na noty do Evangelického zpěvníku. Pak na-

jednou z ničeho nic umím číst noty i text a bez problému zpívám společně s ní. (To, že tato zdánlivě nadpřirozená vlastnost byla dána především tím, že jsem se při sledování not a textu zároveň naklonila tak, že jsem přímo slyšela, co mamka zpívá, a vlastně jsem ji jen zkoušela napodobit, jsem si uvědomila až o něco později. Asi tehdy, když jsem se musela písmenko po písmenku postupně celou abecedu naučit nazpaměť, nebo když jsem podobný proces absolvovala ještě jednou s abecedou hudební. Škoda, chvíli to opravdu vypadalo, že jsem geniální.) A ještě druhý moment se mi vybavuje z bohoslužeb, které jsem absolvovala v útlém dětství. Starší pán v kostele v Borové u Poličky na Vysočině, který kázal oproti jiným farářům v normálním obleku a během kázání si pot z čela utíral výrazně žlutým kapesníkem.

Další vzpomínky na bohoslužby mám jenom takové povšechné – přijdeme do kostela, sedneme si na židle vedle mamky, nebo mamce na klín a pak se zpívá ze zpěvníků, vstává se a zase sedá, a pak musíme docela dlouho vydržet potichu a nezlobit, zatímco nějaký pán (případně náš táta) vepředu v černém hábitu povídá něco, čemu vůbec nerozumím. Pak se zase zpívá, vstává a sedá a pak je konečně konec. To z nedělní školy a z náboženství si toho pamatuji mnohem víc (a upřímně řečeno jsem si s leccíms, co jsem se tam naučila, vystačila ještě při studiu teologie na Jaboku). Ale úryvky, které jsem výše vyjmenovala, patří do období, kdy jsem asi ještě nebyla dost velká, abych do nedělní chodila, nebo jsme byli na návštěvě ve sboru, kde nedělníka zrovna nebyla. Každopádně ten zvláštní dospělý svět nedělních bohoslužeb mi zůstával ještě dlouho čímsi nesrozumitelným, tajemným, něčím, co není pro děti.

Když se tedy pokusím propojit tyto svoje rané zkušenosti s tím, co mají děti v našem sboru možnost zažívat dnes při dětských bohoslužbách, říkám si, že snad jednou budou mít vzpomínek na bohoslužby přeci jenom o trochu víc, než já. Snad si budou pamatovat víc, než to, že s mámou zpívají ze zpěvníku, nebo že si pan farář otírá pot kapesníkem. Asi jim toho v paměti tak jako tak neuvízne moc, ale snad si budou pamatovat třeba obrázek, který byl promítaný na zeď, případně i nějaký ten úryvek z biblického příběhu. V co však doufám především, že si nebudou pamatovat pana faráře jako toho, který mluví jazykem, kterému rozumí jenom dospělí, a že nebudou vnímat bohoslužby jako místo, kam děti nepatří. Tak asi proto mám ráda dětské bohoslužby. Protože se během nich dětem ukazujeme jako společenství lidí jim blízkých a ne na míle vzdálených.

A ještě kvůli jednomu se vždycky těším na dětské bohoslužby – že zase jednou s jistotou pochopím, o čem pan farář dneska káže. No co, ale tak ve 3 letech to opravdu vypadalo, že jsem geniální.

Kristina Ambrožová

Sborový výlet 2009

Nevím, jestli si to uvědomuji dobře, ale mám dojem, že tradice poznávacích autobusových výletů se obnovila na jaře 1998, tehdy jsme byli na Náchodsku. Mezitím jsme projeli mnoho dalších koutů České republiky, viděli mnoho přírodních, kulturních, historických památek a v neposlední řadě i evangelických sborů. Letošní sborový výlet (v sobotu 6. 6. 2009) je při bohoslužbách ohlašován jako výlet do sboru v Proseči, kde na faře žije Lukáš Klíma, náš loňský vikář, nyní farář prosečský, s celou svou rodinou. Různí členové sborů udělali výpravy do Proseče už v průběhu roku, chceme ale Klímovy pozdravit jaksi hromadně, ve velkém počtu. A přitom se samozřejmě dozvědět něco zajímavého o místním tolerančním sboru i celé obci.

Návštěva sboru bude ale jen jedním bodem programu. Stručně vám představím další plánované cíle, všechny poměrně známé, ale nevím, jak členy sboru navštívené.

První zastavení by mělo být v bývalé obci Ležáky, která byla vypálena jen několik dní po známých Lidicích. Malá vesnička již nebyla obnovena, je velmi působivě a přitom civilně upravena v pietní místo. Zasllechla jsem v rádiu, že byla otevřena nová expozice v místním památníku.

Z Ležáků pojedem do Proseče. Po prohlédnutí kostela, případně náměstí bych chtěla uspořádat procházku místními typickými lesy s pískovcovými skalami, asi 4 km z kopce. I tuto trasu ještě prozkoumám. Kdo by se nechtěl nebo nemohl využít i turisticky, může se nechat odvézt autobusem na další místo, a to do Nových Hradů. Tam bychom se měli nakonec všichni sejít a prohlédnout si krásně nově opravený rokokový zámek, běžně označovaný jako "Malý Schönbrunn" nebo „České Versailles“. V jeho zahradách je údajně zajímavá křížová cesta. Tu jsem také ještě neviděla a také ji předtím prozkoumám. Podle místních je zajímavější než expozice v zámku. (<http://www.nove-hrady.cz> – pozor, nesplette si ze známými Novými Hrady v jižních Čechách).

Z Nových Hradů popojedeme do Litomyšle, o té se více rozepisovat nebudu, ani o Růžovém paloučku, který je po cestě a v případě dostatku sil bychom ho také mohli navštívit. Litomyšl si každý bude moct projít jak bude chtít, případně jen posedět v krásných klášterních zahradách. I to stojí za to.

Takže teď už si musíme jen přát hezké počasí. Program si během dne můžeme upravit.

Ty, co se ještě nezapsali do archu v hale modlitebny mohou ale pozvat již jen jako náhradníky. Podle zkušenosti z posledních let víme, že se místa v autobuse nakonec uvolňují. Stojí to tedy za to se na arch připsat, případně mi napsat

mailovou zprávu (ortova@jabok.cz). Průběžně vás budu osobně informovat, pokud se nějaká místa uvolní.

Těším se na další společný výlet a v jeho rámci i na společenství s těmi, kdo se ho zúčastní.

PS pro účastníky výletu – odjezd autobusu je naplánován tradičně z Čechova náměstí, a to nejpozději v 7 hodin ráno. Prosím, přijďte v 6,45.

Marie Ortová

Seniorátní dny v Poděbradech **(24. - 26. 4. 2009)**

Očekávání od těchto seniorátních dnů bylo minimálně z mé strany velké. Po několika letech se totiž spojil pražský a poděbradský SOM, výsledkem čehož byly SDM v Poděbradech s názvem Svítání na lepší zítřky.

My Pražáci jsme se sešli v pátek okolo čtvrté hodiny na Hlavním nádraží a vlakem jsme vyrazili směr Poděbrady. Zhruba po hodince cesty jsme dorazili na místo určení. Nyní nás čekala nádherná cesta kolem poděbradské kolonády, během které jsme míjeli lidi závodící v rychlochůzi. Rozpálení sluníčkem, keré na nás neustále svítlo, jsme došli na poděbradskou faru, kde už na nás čekali výběrčí peněz za pobyt (jak milé uvítání :-)). Peníze jsme ale poslušně vydali.

Chvilí jsme se zabydlovali, načež jsme šli v počtu asi padesáti účastníků hrát zajímavé seznamovací hry, při kterých jsme od osob, které jsme neznali, získávali informace. Poté jsme si v kolečku každý ty otázky zodpověděl sám a Tomáš Groll nás rozkádřoval podle toho, jak bychom za komunismu prošli. Potom jsme v nově vytvořených skupinkách hráli hru Risk, při které jsme vypracovávali úkoly týkající se osmdesátých let. Za správné odpovědi se získávala „céčka“. Po skončení programu jsme šli na zajímavou noční procházku Poděbrady.

Druhý den nás probudily hity Michala Davida, na které předvíchovali spartakiádní SOMáci. Po snídani měl program Jiří Mrázek. Náplní tohoto programu byla naděje v Bibli. Myslím, že program měl pouze pozitivní ohlasy a mně se také líbil.

Po velmi dobrém (dvouchodovém!) obědě následovaly dílny: výtvarná, divadelní, sportovní (fotbal a volejbal). Já jsem se jako již tradičně přihlásil na fotbal, při kterém jsme se nejen velmi zapotili, ale také dobře zahráli.

Následovala svačina a poté předvedení divadel z divadelní dílny, která byla velmi zajímavá. Jakmile divadla skončila, přišel na řadu program Jana Kellera, který nám vyprávěl o tom, jak se hledala naděje v osmdesátých letech v běžném životě. Součástí tohoto programu bylo i zpestření: jak vypadal rozhovor s církevním tajemníkem, nám názorně předvedli přednášející Jan Keller a Rebeka Hančilová. I tato část soboty byla velmi zajímavá a alespoň mně se velmi líbila.

Večer se už u večere začala točit Kofola a skupina lidí se odtrhla, aby si šla zahrát ještě volejbal. Za chvíli se však vrátila, aby se také stala součástí diskohow ve stylu jak jinak než osmdesátých let. Dívali jsme se i na vtipné klipy, projevy a reklamy tehdejší doby. Samozřejmě nechyběla ani ukázka ze spartakiády.

V neděli ráno jsme si rychle sbalili a poklidili místnosti, kde jsme tento víkend přežívali. Ve třičtvrtě na deset začali bohoslužby, které měl Pavel Dvořáček. „Něčkaně“ byly povedené i ty. Po bohoslužbách jsme se postupně rozjížděli domů.

Tyto seniorátní dny se mi hodně líbily a plně naplnily moje vysoké očekávání. Byl bych určitě pro, abychom se na seniorátní dny spojovali s Poděbradským seniorátem častěji. Závěrem bych chtěl poděkovat jak SOMu pražskému, tak SOMu poděbradskému, že nám tento krásný víkend připravili.

Daniel Ort

Příběh Markova evangelia

Kap. 3,7-6,29

Po shrnutí Ježíšova působení ustavuje Ježíš okruh nejbližších učedníků – dvanáct. To čtenáři vnímali jako odkaz na společenství, ve kterém žili. Na církev. A právě tento nejužší kruh se setkává se zásadní otázkou.

Po představení Ježíšova působení se museli všichni radovat. To je přece krása. Toužíme po plném životě, který stojí za to žít. Přejeme si, aby takový život měli šanci žít i lidé odstrčení, trápí nás situace třetího světa i lidí na okraji v naší společnosti. Tuto touhu sdílíme se všemi lidmi.

To je pravda – a najednou se ukazuje, že reakce na Ježíšovu zvěst je rozporuplná. „Je to od ďábla“ říkají někteří. Prostě – kdo ví, co je to za člověka (3,22). Tato kritika zaznívala především ze strany náboženských představitelů, je to upozornění na to, že člověk často pro ideologii zapomíná na to být člověkem (tuto kritiku si bezesporu vysloužila i církev – pro dodržování svých dogmatických představ přestala být lidskou).

Učedníci jsou vyděšení a my s nimi – tak to evangelium nemá sílu se prosadit?

Na tyto pochybnosti dostáváme velice mohutnou odpověď. Marek soustředil do kapitol 4-5 podobenství a příběhy, které jsou přímo nabity nadějí.

Nejprve podobenství – o rozsévači – stačí jedno zrníčko, které zapadne do dobré půdy a podívejte, jakou nese úrodu!!! Jen se kolem sebe dívejte, sledujte život! Podobenství o zasetém semenu – Boží království – prostor, ve kterém se uplatňuje všechno, co přináší Ježíš – není na nás závislé. Zvláštní – a povzbudivé. Naše chyby a selhání nemohou zabrzdit Boží království – jsme ve službě něčeho, co nás přesahuje. To nám dodává odvahu a sílu. I podobenství o hořčičném zrně je plné naděje. Skutečné lidství, které přináší Ježíš, lidský život pro všechny, nezastaví nevíra a pochybnosti, lidská vina, lidský hřích.

Má ale to, co přináší Ježíš opravdu takovou sílu? Dá se o to opřít v životě? Jakoby právě na to odpovídá série příběhů z konce 4. a celé 5. kapitoly. Už ten první jakoby nám mohl stačit. Utišení bouře na moři, učedníci, my, v malé lodičce zmítané vlnami a Ježíš spí. Nereaguje a my jsme sami. „Mistře, Tobě je jedno, že zahyneme?“ Ale Ježíš ukáže, že vlny a bouře v našem životě nemají větší moc než On. Ze zajetí soustředěnosti na sebe a na vlastní strach nás Marek vede k druhému člověku, který je zcela vyloučen ze společnosti. Ježíš přichází do krajiny gerasenské a setkává se s posedlým člověkem. A uzdravuje ho. Zvláštní je, jak na to reaguje okolí uzdraveného. Zvláštní a poučné. Vše vrcholí ve vzkříšení, v daru života mladé dívce, Jairově dceři. Jakobychom tu slyšeli znít mohutné finále – Ježíš nabízí život. Nenechme si nechat zázračností příběhu zastřít to, co chce

řít. Že skutečně není nic, co by nás mohlo odloučit od Boží moci v Ježíši z Nazareta (podívej se do Ř 8,38-39).

Tak teď už to snad každý pochopí, ne? Teď už musí každý vidět, že Ježíš přináší naději, která je od Pána Boha. Naději, po které v životě toužíme. A přece znova zaznívá pochybnost – Mk 6,1-6a. A do takového světa vysílá Ježíš své učedníky – i nás.

Do světa, ve kterém se mocní chovají tak, jakoby neexistovalo nic a nikdo, komu by se museli odpovídat. Jan Křtitel, ve své době známější a populárnější než Ježíš, je popraven prostě proto, že se odvážil upozornit na tuto odpovědnost. Do jakého světa to máme zvěstovat – trochu se nás zmocňuje zloba a bezmoc. Zaslouží si takoví lidé vůbec slovo o naději? Neměli bychom jim dát jasně podmínky, aby pro ně mohla platit také? Změňte se, pak přijďte!

Jiří Ort

Prvotní pád člověka

„Skrze jednoho člověka totiž vešel do světa hřích a skrze hřích smrt, a tak smrt přešla na všechny lidi, protože všichni zhřešili.“ (Řím. 5,12.). Apoštol Pavel zde odkazuje na starozákonní mýtus o prvotním pádu člověka. První lidé, Adam a Eva, neuposlechli Boha a tím zhřešili. Tento hřích člověka do budoucna trvale poznamenal, což se projevuje vrozeným sklonem člověka ke zlu. Adam a Eva však nikdy nežili a nemohli proto ani zhřešit. Kde je tedy původ lidského sklonu ke zlu? Podle naší církve je hledání odpovědi na podobné otázky věcí přírodních věd, nikoliv teologie (např. Pojď a přesvědč se od J. Grubera). Myslím, že rozumné vysvětlení lidského sklonu ke zlu nabízí věda o chování zvířat, etologie.

Chování zvířat je určováno množstvím pudů, instinktů a vzorců chování, které se dědí z generace na generaci. Jsou to například pud zachování vlastního života, pud dosáhnout a udržet si co nejvyšší postavení v hierarchii skupiny (smečky, tlupy), rozmnožovací pud, obrana teritoria, nedůvěra a nepřátelství ke všemu neznámému či cizímu, agresivita a další. Tato pudová výbava se vyvíjela věky a je důležitá pro přežití jedince, skupiny i druhu. Zvířata prosazují své pudové zájmy především obratností a fyzickou silou, které jsou omezené a neohrožují proto vážněji řád přírody ani existenci příslušných společenství. I člověk se rodí s bohatou pudovou výbavou zděděnou po zvířecích předcích. Inteligence však člověku umožňuje prosazovat jeho pudové zájmy daleko za hranici biologické účelnosti a daleko za hranici biologické a ekologické únosnosti. Takové jednání lidí obvykle vnímají jako zlo. Například pud zachování života často vede člověka ke snaze zajistit se nadměrným hromaděním majetku. To vede ke

drancování zdrojů a zbídačování druhých lidí. Velká část špatných vlastností vedoucích k jednání, které by křesťan nazval hříchem, má kořeny v pudovém základu člověka (chamtivost, sobectví, soutěživost, závist, ctižádostivost a touha po moci, nenávisť, žárlivost, agresivita, xenofobie, pohlavní nevázanost a další). Kromě pohlavního pudu, který většina lidí v dospělosti silně prožívá, ostatní pudy (či pudovou povahu svých špatných vlastností) si lidé většinou neuvědomují. V dnešní době je již dost zřejmé, že některé z těchto vlastností mohou vážně ohrozit další existenci lidstva. Zajímavě o tom píše etolog Konrád Lorenz ve své knížce *Sedm smrtelných hříchů* (Panorama, 1990).

O hrozbách, které mohou zničit lidstvo či vůbec život na zemi, se hodně mluví i píše: vše zničující válka, člověkem způsobené změny klimatu, nedostatek potravin, vody a zdrojů energie, globální znečištění, AIDS a neochota lidí mít děti. V pozadí těchto hrozeb jsou většinou shora uvedené lidské vlastnosti. Pokud se myšlení a chování lidí nezmění, je možné, že se lidstvo samo v dohledné době zničí. Směr, jakým by se měl člověk vydat, aby se vyhnul zkáze, ukazují evangelia a Kristův životní příklad. Tedy chovat se nesobecky, soucitně s lidmi i přírodou, nehromadit majetek a nelpět na něm, nevyvyšovat se. Možná, že toto je jediná cesta, která dává lidstvu naději na přežití. Evangelia tedy člověku a lidstvu nabízejí spásu i ve smyslu zachování fyzické existence lidského rodu.

Mýtus o prvotním pádu člověka se možná snaží vysvětlit skutečnost, že člověk není dobrý, ačkoliv je Božím dílem. V době vzniku mýtu o stvoření měli lidé velmi omezené přírodovědné znalosti a byl jim proto zcela neznámý pojem vývoje. Lidé si mohli myslet, že svět byl stvořen takový, jaký jej znají. To, že se vesmír, život na Zemi, člověk i lidská společnost postupně vyvíjely a že se stále vyvíjejí, lidé zjistili teprve v posledních několika stoletích. Skutečnost, že vše je ve stavu vývoje, znemožňuje umístit Stvoření do nějakého určitého bodu osy našeho času. Stvoření se nyní jeví spíš jako trvale probíhající proces vývoje, který dosáhne svého cíle někdy v budoucnosti. I člověk se vyvíjí a nemusí proto překvapovat, že má tak daleko k dokonalosti. Nedokonalost člověka však nespočívá v tom, že v sobě nese vrozené pudy (ty stále potřebuje), ale v tom, že je nedovede ovládat a že je vlastně ani nezná.

Jakub Jan Štulc

Recept:

Lasagne velmi snadno

Zde je recept, který jsem našla někde na internetu. Lasagne nám moc chutnaly a lze je připravit opravdu docela snadno, oproti „klasickým lasagním“, i když chuť je velmi podobná.

400 g lasagní

Masová směs:

*500 g mletého masa,
1 velká cibule,
2 stroužky česneku,
2 malé rajské protlaky,
tymián, oregano, rozmarýn,
sůl, olivový olej*

Sýrová směs:

*150 g eidamu,
250 ml zakysané smetany,
200 ml mléka,
máslo na vymazání formy*

Příprava masové směsi:

Na oleji orestujeme nadrobno nakrájenou cibuli s česnekem dozlatova. Přidáme maso, zprudka opečeme a až se zatáhne, přidáme všechno koření a protlak. Pod pokličkou dusíme a podle potřeby podlijeme asi 5 lžicemi vody. Dusíme asi 20 minut, až vznikne hustá směs.

Příprava sýrové směsi:

Sýr nejemno nastrouháme a v míse smícháme s mlékem a smetanou. Pekáček vymažeme máslem, na dno dáme trochu masové a sýrové směsi a položíme jednu vrstvu lasagní (tvrdých, nepředváříme je) a znova střídáme vrstvy. Končíme směsí, lasagne by měly být zcela pokryty. Poklademe vločkami másla a odkryté pečeme asi 20 – 30 minut, až jsou těstoviny měkké.

Dobrou chuť! Lenka Vokatá

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNACTIDENNÍ - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „P“, Toronto, Ontario, Canada M5H 4E2

www.satellite1-416.com web www.zpravy.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulská 1
Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb. mobil: 776 123 320, e-mail: vrsovice@evangnet.cz,
http://vrsovice.evangnet.cz, Č.ú.: Česká spořitelna 280963329/0800, variabilní symbol: 10+osobní číslo
Návrh obálky: Ondřej Rada; Odpovědný redaktor: Ing. Jiří Ort; Náklady na jeden výtisk: 11,50 Kč